

at den lovgivende Forsamling, Rigsdagen, vil gaa med til den Slags Ting, naar Pengene kan skaffes, thi der maa jo gribes ind, naar Udviklingen kræver det. Det er vistnok rigtigt, hvad Ministeren udtalte, at ved mange Lejligheder er der, naar man er begyndt at tale om et saadant Spørgsmaal, og de paagældende Lodsejere har hørt, at der her var en Chance, blevet Spekulation ud af det, og der er kommet en Stigning i Prisen; derfor er det sikkert rart at have Forholdet ordnet i god Tid. Jeg kan ikke just indrømme Rigtigheden af den Udtalelse, der blev fremsat af den ærede Ordfører for Venstre (Thomas Larsen), at Forandringer af Niveauoverskæringer krævede kun smaa Arealer. Jeg ser, at ved en Station ude paa Sjælland er det ret betydeligt, hvad det drejer sig om, men det maa man finde sig i; i Tilfælde af, at Vandløb eller lignende kræver, at man maa gaa en anden Vej end den nærmeste, maa man jo gaa en saadan Omvej for at føre Vejen igennem.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis og egne Veje anbefale det foreliggende Lovforslag til den Velvillie, som jeg mener, det fortjener i dette høje Ting.

Tvede: Bestræbelserne for at komme bort fra Niveauoverkørslerne ved Jernbanerne kan vi fuldt ud tiltræde. Jeg tror, det er saa meget mere nødvendigt, at der gives en almindelig Bemyndigelse, som den meget stærkt forøgede Automobiltrafik paa Vejene medfører, at der bliver større og større Risiko ved de nuværende Niveauoverkørsler. Derfor taler alt for, at de Ekspropriationer af Arealer, der er forbundet med Arbejder for at komme bort fra de nuværende Overkørsler, fremmes snarest muligt, og at vi giver Ministeren denne almindelige Bemyndigelse.

De i Paragrafferne 2 og 3 nævnte Erhvervelser af Arealer ved Ulstrup og Vejle Stationer kan vi ogsaa for vort Vedkommende tiltræde.

Den af Folketinget afgivne Betænkning, som Ministeren berørte i sin Fremsettelsestale, giver mig Anledning til at gøre et Par Bemærkninger om Ekspropriationsloven af 5. Marts 1845. Jeg maa sige, at jeg tror, at denne Lov i det store og hele gennem de snart 80 Aar, den har virket, har været en god Lov. Det kan naturligvis være, at Udviklingen har medført, at man bør undersøge, om den er tidssvarende, men jeg maa alligevel advare imod, at man uden meget vægtige Grunde

forlader det System, hvorpaa den er opbygget; blandt andet vilde jeg anse det for mindre heldigt, om man indførte en Appel, eventuelt til Domstolene. Det forekommer mig, at man her er inde paa et Omraade, hvor det vil være ganske overordentlig vanskeligt for Domstolene, ikke mindst de kollegiale Retter, der kun findes et Par Steder i Landet, at dømme om Forhold, der har ligget til Grund for Ekspropriationer her og der i Riget. Det er meget ofte saaledes, at der ved et Baneanlæg finder Ekspropriationer Sted fra Hundreder af Parceller, og der tages jo ikke blot Hensyn til selve Jordværdien, men ogsaa til de Ulemper, der kan fremkomme paa Grund af Ekspropriationen: Parceller afskæres fra en Vej, Jernbanen kommer til at gaa for nær op ad Avlsbygninger o. s. v., der er saa mange forskellige Forhold, som griber ind, og jeg tror, det vilde være overordentlig vanskeligt for Dommere at skønne over, om der i dette eller hint Tilfælde var blevet givet for meget eller for lidt — det vilde vel for øvrigt kun være, naar Folk mente, de havde faaet for lidt, at der skete Appel til Domstolene, og i og for sig er det ikke saa underligt, at Folk, hvis Ejendom bliver Genstand for Ekspropriation, ofte synes, de faar for lidt. Jeg har imidlertid haft Lejlighed til baade som Privatmand og som Kommunalmand at deltage baade i Ekspropriations- og Taksationsforretninger, og jeg er kommet til det Resultat, at de, som har med Ledelsen af disse Hverv at gøre, har været samvittighedsfulde og har udført det dem paa lagte Hverv efter deres bedste Overbevisning. Jeg tror, at man for at kunne bedømme en Ekspropriations- eller Taksationskommissions Resultat maa frem til Aastedet og se paa alle nærmere Forhold, saa det vil være ganske overordentlig vanskeligt for en Domstol ovre i Jylland eller her i København at tage Stilling til alle de Enkeltheder, der har foreligget ved Fastsettelsen af Ekspropriationsværdien.

Naar jeg har tilladt mig at fremføre disse Bemærkninger, er det i Anledning af den Debat, der har fundet Sted i Folketinget. Naar der er blevet rettet forskellige Henstillinger fra Folketingets Side, er det maaske ogsaa paa sin Plads her at sige til i rette Tid, saa at man ikke bagefter skal kunne bebrejde mig, at jeg ikke har fremsat min Anskuelse om dette Spørgsmaal i rette Tid.

I øvrigt skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget.